

Sektionen för lärande och miljö

Kursplan

ALS100, Samhällskunskap I – Samhällsteori 15 högskolepoäng

Nivå:	Grundnivå
Ämnesgrupp:	SH1
Utbildningsområde:	Samhällsvetenskapliga området, 100 %
Huvudområde:	Ej huvudområde.
Områdeskod:	SHA
VFU-andel:	-
Engelsk titel:	Social Science I

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i den gemensamma ämneslärarutbildningen vid Högskolan Kristianstad och Lunds Universitet.

Fördjupningsnivå

G1N Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav.

Förkunskaps- och behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt Sh B eller motsvarande.

Syfte

Syftet är att på ämnesdidaktisk och samhällsvetenskaplig grund introducera samhällsvetenskapens idémässiga grund, dess samhällsteori.

Innehåll

Kursmomentet är en introduktion till samhällsvetenskapens grundläggande idémässiga innehåll, dess samhällsteori. Tongivande teorier, idéer, föreställningar och ideologier studeras över tid och i relation till frågorna vad samhällsvetenskapen är som vetenskap, dess funktion i samhället och om nyttan, relevansen och användningen av kunskaper om samhället. Momentet är en teoretisk grund för vidare studier i samhällskunskap.

Studierna inleds med den moderna samhällsvetenskapens framväxt, förändring och teoretiska grunder. Här studeras samhällsteoretiska traditioner och deras antaganden om för samhällsvetenskapen fundamentala begrepp. I fokus står här vad vi kan benämna som samhällsvetenskapliga klassiker och deras verk. Denna fond av samhällsteori används sedan för att belysa och analysera huvuddragen i dagens samhällsvetenskap, dess studieobjekt och metodiska och teoretiska debatt. Speciellt riktas här studierna mot med vilka kunskapsmässiga grunder samhällskunskapsläraren kan besvara frågorna vad i samhället som bör studeras och varför. Med denna problematik följer också frågan hur samhällskunskapsläraren ska förhålla sig till begrepp som ideologi, verklighet och sanning i sin undervisning. I detta sammanhang studeras också skolan och lärandet ur ett samhällsteoretiskt perspektiv, vilken kunskap och ideologi som styr och formar den moderna skolan och lärandet.

Kursmomentet innehåller också studier i samhällsvetenskapens normativa historia och

tillämpning. Frågan om hur samhället ska förstås och beskrivas är starkt sammanlänkat med hur samhället bör se ut. Här studeras hur tankar om samhället används och ger upphov till maktrelationer. Exempelvis hur begrepp som frihet, rättvisa, fördelning och förtryck får sin innebörd och betydelse. Ideologibegreppet är här av betydelse och studierna riktar sig mot begreppets historia och hur ideologierna verkar och kan förstås i dagens samhälle, men också den ideologiska närvaron i samhällsvetenskapen. Momentet innehåller ytterligare didaktiska inslag som ger studenten en förståelse av betydelsen av hur grundläggande samhällsteoretiska teorier kommuniceras i en undervisningssituation. Förmågan att med skolans elever kommunicera kring samhällsteorier tränas genom att grundläggande ämnesdidaktiska frågor problematiseras i relation till dessa teorier. Vidare studeras och analyseras den svenska skolans kursplaner i samhällskunskap kopplade till olika samhällsteorier där speciellt belyses yrkesspecifika frågor som vilken bild av världen och ”verkligheten” som de utgår från när de organiserar elevers lärande om samhället.

Förväntade läranderesultat

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten

- kunna beskriva och reflektera över den moderna samhällsvetenskapens framväxt, förändring och teoretiska grunder (1)
- kunna förklara och förhålla sig till samhällsvetenskapliga grundbegrepp och samhällsvetenskaplig teoritradition (2)
- kunna redogöra för och reflektera över skolan som institution utifrån samhällsvetenskapliga grundbegrepp och teoritradition (3).

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten

- kunna identifiera, granska och formulera sig kring centrala samhällsvetenskapliga studieobjekt (4)
- kunna på ett vetenskapligt sätt argumentera och presentera, skriftligt och muntligt, ett samhällsvetenskapligt innehåll (5)
- kunna planera, genomföra och utvärdera enklare undervisningssituationer utifrån kunskaper om lärandet om samhället (6).

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten

- kunna värdera och kritiskt granska samhällskunskapsundervisningens styrdokument utifrån samhällsvetenskapliga grundbegrepp och teoritradition (7)
- kunna värdera, jämföra och kritisera den samhällsvetenskapliga teoritraditionens olika normativa inslag (8).

Genomförande

Undervisningen i kursmomentet sker genom föreläsningar, seminarier och handledning.

Examination - prov och former

Delprov 1 (9 hp) Individuellt *skriftligt prov*. Förväntade läranderesultat 1-8 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 2 (3 hp) *Seminarieövning I*. Förväntade läranderesultat 5-8 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

Delprov 3 (3 hp) *Seminarieövning II*. Förväntade läranderesultat 5-8 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

För betyget Godkänd på hela kursen krävs minst betyget Godkänd på samtliga delprov. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs därutöver betyget Väl godkänd på delprov 1.

Högskolans regler för examination finns att läsa på www.hkr.se/student

Kursutvärdering

Kursen utvärderas formativt och till vissa delar summativt vid kursens slut. Övergripande frågor kring mål, kursinnehåll, samarbets- och undervisningsformer bör vara centrala. Protokoll/minnesanteckningar från utvärderingen ska komma utbildningsledningen tillhanda. Utvärderingen skall vara offentligt tillgänglig och undertecknad av ansvariga lärare samt förtroendevalda studenter. Erfarenheter och synpunkter från utvärderingen ska beaktas och följas upp i nästa års kurs.

Beslut

Fastställd i nämnden 2012-05-28. Giltig från och med 2012-09-03 till och med 2050-12-31.

Övergångsbestämmelser

Student antagen enligt denna kursplan äger rätt att examineras enligt densamma ett (1) år efter att kursplanen upphört att gälla, dvs. ersatts av en ny eller blivit nedlagd. Därefter examineras studenten i enlighet med vid examinationstillfället gällande kursplan. För student som inte har fullföljt kurs med godkänt resultat ett år efter att dess kursplan upphört att gälla kan inom ytterligare två år, efter prövning av examinator, ges möjlighet till förnyade examinationstillfällen i enlighet med sagda kursplan.

Litteratur

Bauman, Zygmunt (2008), *Konsumtionsliv*. Göteborg: Daidalos. (174 s). ISBN/ISSN 978-91-7173-278-1

Liedman, Sven-Eric (2011), *Hets! En bok om skolan*. Stockholm: Albert Bonniers förlag. (330 s). ISBN/ISSN 978-91-0-012524-0

Marx, Karl, Liedman, Sven-Eric & Linnell, Björn (2003), *Karl Marx: Texter i urval*. Stockholm: Ordfront. (473 s). ISBN/ISSN 91-7324-952-1

Mill, John Stuart (2002), *Om friheten*. Stockholm: Natur och kultur. ISBN/ISSN 91-27-02011-8

Månson, Per (red) (2010), *Moderna samhällsteorier: Traditioner, riktningar, teoretiker*. 8 uppl. Stockholm: Norstedt. (456 s). ISBN/ISSN 978-91-1-302862-0

Kompendium innehållande artiklar och samhällsteoretiska texter, ca 300 sidor.

Kompendium innehållande aktuella läroplaner, kursplaner och andra styrdokument för samhällskunskapsundervisningen i gymnasie- och grundskola, ca 200 sidor.